

Bijlage 11 R-ladder

Product slimmer gebruiken en maken	R0 REFUSE	Product overbodig maken Door van zijn functie af te zien, of die met een radicaal ander product te leveren
	R1 RETHINK	Product gebruik intensiveren Bijvoorbeeld door producten te delen, of multifunctionele producten
	R2 REDUCE	Product efficiënter fabriceren Door minder grondstoffen en materialen in het product, of in het gebruik ervan
Levensduur verlengen van product en onderdelen	R3 RE-USE	Hergebruik Van afgedankt, nog goed product in dezelfde functie door een andere gebruiker
	R4 REPAIR	Reparatie en onderhoud Van kapot product voor gebruik in zijn oude functie
	R5 REFURBISH	Opknappen en moderniseren Van een oud product
	R6 REMANUFACTURE	Onderdelen van afgedankt product gebruiken In nieuw product met dezelfde functie
	R7 REPURPOSE	Afgedankt product of onderdelen daarvan gebruiken In nieuw product met andere functie
Nuttig toepassen van materialen	R8 RECYCLE	Materialen verwerken Tot dezelfde (hoogwaardige) of mindere (laagwaardige) kwaliteit
	R9 RECOVER	Verbranden van Materialen Met energie terugwinning

1) Refuse/Rethink

De vertaling van 'Refuse/Rethink' is weigeren/heroverwegen. Het gaat om anders denken en een andere manier van organiseren. Dit vraagt om sociale innovatie. Circulair denken en doen.

Het gebruik van primaire grondstoffen en de enorme productie aantallen zorgen voor de grootste CO₂-uitstoot bij textiel. Als we deze uitstoot als 100% zien dan komt bij het verwerven van de primaire grondstoffen circa 38% CO₂-uitstoot vrij en bij de productie circa 32%. Kortom het gaat hier om het afbouwen van primaire grondstoffen en de enorme productie aantallen weigeren en heroverwegen.

Voordat we de aanbesteding zijn gestart, hebben we eerst een aantal zaken in kaart gebracht en heroverwogen, zoals: Welke items hebben we allemaal? Hebben we ze echt allemaal nodig en in gebruik? Hoeveel werknemers zijn er nu echt die bedrijfskleding dragen. Hoeveel nieuwe items hebben we besteld de afgelopen jaren?

Op basis daarvan zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd – mede ook om kosten te besparen:

- We streven ernaar de huidige kleding zo lang mogelijk te gebruiken (dragen).
- We streven ernaar de kleding in bruikleen aan medewerkers te geven.
- Bij uitdiensttreding leveren medewerkers de kleding in.
- We nemen minder hoeveelheden en minder soorten items op in het kledingpakket.
- We werken voor het logistieke gedeelte van de items graag met een herbruikbare verpakking bijv. een wisselkrat.
- We streven ernaar het logistiek gedeelte zonder CO₂-uitstoot te verzorgen.

2) Redesign

De vertaling van 'Redesign' is herontwerpen. Het gaat hierbij om het anders of nieuw ontwerpen, of het zodanig aanpassen van het ontwerp dat het product een langere levensduur heeft, een betere modulaire opbouw en dat het bestaat uit duurzame materialen.

Op basis daarvan zetten we in op:

- Items in 1 kleur en bij voorkeur zo min mogelijk toevoegingen.
- Items zonder een additioneel kledinglabel (bijv. de maat vermelden in het materiaal)
- Items gemaakt van 1 of maximaal 2 soorten materialen.

Waarom deze keuzes? Op dit moment zijn items met 1 kleur, zo min mogelijk toevoegingen, geen kledinglabel en 1 á 2 soorten materialen gemakkelijker te recyclen om weer nieuw garen van te maken.

Met het oog op het verminderen van CO₂-uitstoot, water, chemicaliën en energieverbruik geven we op het gebied van recycling in eerste instantie de voorkeur aan mechanische recycling. Hiermee kan namelijk ook de (oorspronkelijke) kleur van de kleding worden behouden en is geen (vervuilend) verfproces nodig.

Kortom garen gemaakt van post-consumer gerecycled textiel (Engelstalige afkorting PCR textile). Zo kunnen we van steeds meer oude (niet-herdraagbare) en kapotte kleding weer nieuwe kleding maken.

We kiezen graag voor items met een zo hoog mogelijk percentage post-consumer gerecycled textiel.

3) Reduce

Reduce betekent verminderen. Een gemiddelde Nederlander heeft gemiddeld 172 items in de kledingkast waarvan 50 ongedragen items. Dat is zonde! Kan het minder? Heb je echt iets nieuws nodig?

Op basis daarvan kiezen we voor:

- Verminderen van de hoeveelheid soorten items (zie ook Rethink)
- Verminderen van het aantal te bestellen items in het vervangingspakket. Daarnaast communiceren we niet langer actief of collega's nog nieuwe kleding nodig hebben.

4) Reuse

Reuse betekent direct hergebruik. Het gaat hierbij om het volwaardig hergebruik van producten in zijn geheel in dezelfde functie door een andere gebruiker. Op basis hiervan streven we ernaar:

- De items zo lang mogelijk te gebruiken.

- Kleding in bruikleen aan medewerkers te verstrekken.
- Als een medewerker items niet of niet meer gebruikt worden deze items ingeleverd voor de voorraad.
- Als een medewerker items niet of niet meer gebruikt worden deze items uitgewisseld met een andere medewerker.

5) Repair

Repair betekent repareren, opknappen of hergebruik van een onderdeel (ook wel Refurbish, Remanufacture en Repurpose genoemd). Vanuit duurzaamheidsoogpunt is het beter om goed onderhoud en reparatie uit te voeren dan materialen af te danken. Zo worden geen nieuwe materialen gebruikt.

Op basis hiervan hebben we gekozen om:

- De items zo lang mogelijk te gebruiken.
- De leverancier moet goed onderhoud van de kleding kunnen verzorgen.
- De leverancier moet reparatie van de kleding kunnen verzorgen.
- Om het aantal nieuwe items te verlagen zien wij bijvoorbeeld ook graag dat indien een polo met lange mouw kapot gaat en niet meer te repareren is dat er dan een polo met korte mouw van wordt gemaakt.
- Indien een item niet meer gebruikt kan worden, kunnen er nieuwe items van worden gemaakt door hergebruik van onderdelen. Denk aan patchwork (bestaande stoffen, materialen) voor bijvoorbeeld een laptophoes en rugzak.

6) Recycle. is de laatste optie, hoe hoger op de ladder hoe beter!

Recycle is een brede term die we gebruiken voor de verwerking en hergebruiken van materialen tot circulaire grondstoffen. Zie stap 2 Redesign en onze stappen hierin.

Uitgangspunt is: De textielindustrie is zeer vervuilend en primaire grondstoffen worden/zijn schaars. Alles wat er al is, dient eerst zo lang mogelijk te worden gebruikt en uiteindelijk (als allerlaatste) te worden gerecycled. Idealiter gerecycled als garen voor nieuwe kleding of cascaderen naar bijvoorbeeld handdoek(rol), worteldoek en metisse (isolatiemateriaal). Textiel hoort niet bij het restafval!